

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 213.522 van 26 mei 2011
in de zaak A. 200.275/XIV-33.149**

In zake : Jaoide ZARIOUH
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Abderrahim Lahlali
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kortrijksesteenweg 731
 bij wie woonplaats wordt gekozen

 tegen :

 de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
 de Minister van Justitie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 24 mei 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van “de administratieve beslissing dd. 23.05.2011 gewezen door de FOD Justitie - Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen gevangenis Gent, dat een beslissing inhoudt tot toepassing van een bijzondere veiligheidsmaatregel cfr. de artikelen 110, 112 en 113 van de Basiswet van 12.01.2005 betreffende de gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

 De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 mei 2011 om 14.00 uur.

 Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

 Advocaat Abderrahim Lahlali, die verschijnt voor de verzoeker, en attaché Xaveer Laureyns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is gedetineerd in de gevangenis te Gent.

3.2. Op 10 mei 2011 legt de attaché-gevangenisdirecteur aan de verzoeker een bijzondere veiligheidsmaatregel op, in toepassing van de artikelen 110, 112 en 113 van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (hierna: de basiswet). De opgelegde maatregel geldt voor een periode van zeven dagen, te weten van 10 mei 2011 tot en met 16 mei 2011, en houdt de uitsluiting van deelname aan bepaalde gemeenschappelijke of individuele activiteiten en het verplicht verblijf in de toegewezen ruimte in.

3.3. Met een beslissing, gedateerd op 17 mei 2011, verlengt de attaché-gevangenisdirecteur de bijzondere veiligheidsmaatregel lastens de verzoeker voor een periode van zeven dagen, te weten van 17 mei 2011 tot en met 23 mei 2011.

3.4. Met een faxbericht van 18 mei 2011 protesteert de raadsman van de verzoeker bij de directie van de gevangenis te Gent en het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen tegen het aan zijn cliënt opgelegde veiligheidsregime en verzoekt hij om dit regime onmiddellijk te beëindigen en de verzoeker in het gebruikelijk detentieregime te reintegreren.

3.5. Op 19 mei 2011 weerlegt het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen de in het voormelde faxbericht van 18 mei 2011 geuite bezwaren.

Nog op 19 mei 2011 laat de raadsman van de verzoeker de directie van de gevangenis te Gent weten dat hij in de gevangenis kennis heeft gekregen van een beslissing die op datum van 18 mei 2011 aan zijn cliënt is overhandigd, dat in de genoemde

beslissing de foutieve datum van 17 mei 2011 als verslagdatum is opgenomen, dat, in het geval het niet gaat om een opzettelijke fout, er sprake is van schriftvervalsing en dat zijn cliënt voorbehoud maakt om dienaangaande de nodige gerechtelijke procedures op te starten.

3.6. Op 20 mei 2011 dagvaardt de verzoeker de Belgische staat en de gevangenisdirecteur te Gent voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Gent, zetelend in kort geding, teneinde de staking van de hem opgelegde veiligheidsmaatregelen te horen bevelen en te bevelen dat hem opnieuw een gewoon detentieregime wordt opgelegd en dit onder de verbeurte van een dwangsom van 5.000 euro per dag van niet-uitvoering van de beschikking van de voorzitter.

3.7. Met de bestreden beslissing van 23 mei 2011 legt de attaché-gevangenisdirecteur aan de verzoeker een bijkomende bijzondere veiligheidsmaatregel op voor een periode van zeven dagen, te weten van 24 mei 2011 tot en met 31 mei 2011. Deze beslissing luidt als volgt:

“Betreft: ZARIOUH Jaouide

-Gelet o/d art. 110, 112 et 113 v/d basiswet v. 12.01.2005 betreffende gevangeniswezen & rechtspositie v. ged.

-Gelet op volgende elementen kenmerkend aan gedetineerde & uiteengezet tijdens hoorzitting:

De directeur verwijst naar de hoorzitting van 17.05.2011: De directeur licht betrokkene in omtrent het feit dat zijn naam de laatste maanden te pas en te onpas wordt genoemd in zaken als drugs-/medicatiehandel, afpersing, enz. Betrokkene onderbreekt de directeur en stelt dat hij een ‘voorbeeldgedetineerde’ is die nooit met louche zaken bezig is. Hij herhaalt dit meermaals. De directeur zegt dat dit niet geloofwaardig overkomt. De gedetineerde stelt dat hij hieraan niets toe te voegen heeft. Zij verwijst eveneens naar de hoorzitting van 17.05.2011: ‘Zij vraagt of hij nu wel de kans zal aangrijpen om in dialoog te treden. Betrokkene zegt dat hij nu nog niets kan zeggen maar dat hij via de politie de nodige bewijzen voor zijn onschuld zal aanleveren.’ Tijdens de hoorzitting van 23.08.2011 wordt volgende besproken: Betrokkene begrijpt nog steeds niet waarom hij voorwerp is van een BVM. De directeur stelt dat dit hem nochtans werd uitgelegd alsook dat hij de voorgaande beslissingen BVM, waarin de redenen tot opstart ervan voldoende werden uiteengezet, erop kan nalezen. Dhr. Zariouh zegt het eigenaardig te vinden dat alleen hij een maatregel geniet, en niet zijn companen die volgens de directie ook handeltjes drijven en dergelijke meer. De directeur repliceert dat er lastens hem nu eenmaal meer aanwijzingen zijn en verwijst naar o.a. de vingerbeweging aan de keel t.a.v. een vrouwelijke gedetineerde, hetgeen tevens werd vermeld in de beslissing tot toepassing van de maatregel. Op de vraag van de directeur hoever de politie reeds is gevorderd in haar onderzoek om zijn onschuld aan te tonen, antwoordt hij dat hij wachtende is op een antwoord.

-Gelet op het feit dat de gedetineerde werd gehoord op 23 mei 2011 (zie verslag in bijlage).

-Gelet op het feit dat deze elementen ernstige aanwijzingen vormen van een gevaar voor de veiligheid

de beschreven malafide praktijken kunnen gevaarlijke situaties voor derden tot gevolg hebben. Betrokkene houdt zich op met gedetineerden die zich tevens inlaten met afpersing- en handelpraktijken. Bovendien werd op 18 april l.l. in de bezoekszaal vastgesteld dat hij een serieuze doodsb bedreiging (vingerbeweging aan de keel) gebaarde t.a.v. een vrouwelijke medegedetineerde. Sommigen verklaren dat Zariouh haar al verdovende middelen leverde. Kort na 18 april werd deze dame gehospitaliseerd wegens het nemen van een overdosis.

- Gelet o/h feit dat betrokkene het voorwerp heeft uitgemaakt van volgende voorlopige maatregel: Voorlopige maatregel strikt vanaf 10.05., BVM 10.05 tem 16.05, BVM 17.05 tem 23.05

De volgende BVM is van toepassing voor 7 dagen: di 24 mei t.e.m. ma 30 mei

- uitsluiting van deelname aan bepaalde gemeenschappelijke of individuele activiteiten

Gelet op de ernstige aanwijzingen dat betrokkene spilfiguur is in het dealen van verboden middelen alsook in afpersingspraktijken, dient hij afgezonderd te worden van mededaders en vooral van potentiële slachtoffers. Hiertoe geniet hij een volledig strikt regime.

- verplicht verblijf in de hem toegewezen verblijfsruimte

Monocel op het gelijkvloers zodanig dat zijn doen en laten voldoende kan worden opgevolgd.

De gedetineerde die het voorwerp uitmaakt van een dergelijke maatregel, behoudt het recht om deel te nemen aan de in de gevangenis aangeboden activiteiten met betrekking tot de eredienst, vorming, vrijetijdsbesteding, arbeid, evenals het recht op contacten met de buitenwereld via briefwisseling, bezoek en telefoon (de contacten met de diplomatieke of consulaire autoriteiten inbegrepen) voorzover de uitoefening van deze rechten niet onverenigbaar is met de veiligheidsmaatregel. = van toepassing (...).”.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

De aangevoerde exceptie

4.1. De verwerende partij betwist ter terechtzitting de rechtsmacht van de Raad van State. Zij betoogt in wezen dat de Raad van State van de ingestelde vordering geen kennis kan nemen omdat zij gericht is tegen een veiligheidsmaatregel.

Beoordeling

4.2. In het arrest nr. 116.899 van 11 maart 2003 inzake De Smedt, heeft de Algemene Vergadering van de Raad van State gesteld dat de Raad bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen tuchtstraffen opgelegd aan gedetineerden, maar niet om kennis te

nemen van beroepen tegen beslissingen die, omdat zij ingegeven zijn door veiligheids- en voorzichtigheidsoverwegingen, zich voordoen als maatregelen van inwendige orde.

De Raad van State valt voor de onderhavige zaak in de actuele stand van de rechtspleging die rechtspraak bij. Aldus wordt vastgesteld dat de artikelen 110, 112 en 113 van de basiswet behoren tot het hoofdstuk “controle- en veiligheidsmaatregelen” en niet tot titel VII die het tuchtregime regelt, dat de bestreden beslissing maatregelen oplegt die voor het geval waarin de verzoeker verkeert als echte veiligheidsmaatregelen gecatalogeerd kunnen worden en dat ook de motivering van de bestreden beslissing de genomen maatregelen niet in een bestraffend maar in een veiligheidskader plaatst.

4.3. Op zicht van de bestreden beslissing is aan de verzoeker een veiligheidsmaatregel opgelegd, wat betekent dat de Raad van State niet bevoegd is om van het beroep kennis te nemen. De door de verzoeker ter terechtzitting aangevoerde omstandigheid dat de verwerende partij te dezen over een discretionaire bevoegdheid beschikt, doet aan het voormelde geen afbreuk.

4.4. In een vierde middel voert de verzoeker machtsafwending aan. Volgens de verzoeker heeft de bestreden beslissing in wezen de bedoeling om hem te straffen. Hij alludeert daarmee op de mogelijkheid dat het bestuur hem op verdoken wijze een tuchtmaatregel zou opgelegd hebben, zodat de Raad van State langs die weg toch bevoegd zou zijn en voert dat gegeven in een vierde middel als machtsafwending aan. Evenwel kan de Raad van State aan een dergelijk middel slechts gevolg geven indien aannemelijk gemaakt wordt dat de maatregel geen andere -of toch geen wezenlijk andere- grondslag heeft dan het bestraffen van de verzoeker. Welnu, de opgelegde maatregelen en de verantwoording die er in de bestreden beslissing wordt aan gegeven, realiseren daadwerkelijk de bekommernis van het bestuur om de verzoeker, gelet op de ernstige aanwijzingen dat hij spilfiguur is in het dealen van verboden middelen alsook in afpersingspraktijken, af te zonderen van mededaders en vooral van potentiële slachtoffers en om zijn doen en laten voldoende op te volgen. Dergelijk optreden van het bestuur past binnen het systeem opgezet door de basiswet.

4.5. Een en ander leidt de Raad van State in de actuele stand van de rechtspleging tot het besluit dat hij geen kennis kan nemen van de ingestelde vordering tegen de opgelegde veiligheidsmaatregel.

De exceptie is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt de vordering.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zesentwintig mei tweeduizend en elf, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye, wnd. kamervoorzitter,
staatsraad,

met bijstand van

Joris Casneuf, griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Stephan De Taeye